

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 2018 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

Na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2017 r. poz. 562, 624, 892, 935 i 1475) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 415, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 19 po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Rolnik uczestniczący w systemie dla małych gospodarstw, o którym mowa w art. 61 rozporządzenia nr 1307/2013, nie musi, zgodnie z art. 72 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 1306/2013, deklarować działek rolnych, w odniesieniu do których nie ubiega się o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej lub które nie są objęte zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym, chyba że rolnik ten realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, lub taka deklaracja jest wymagana do celów innej pomocy lub innego wsparcia.”;

2) w § 21 w:

a) ust. 1 w pkt 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 2325).

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 765, z 2016 r. poz. 326, 589 i 1367 oraz z 2017 r. poz. 806 i 2139.

„przyznanie ostatniej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej”,

b) ust. 4:

– w pkt 1 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) że wymogi realizowanego wariantu nie są sprzeczne z ustanowionymi dla danego obszaru chronionego działaniami obligatoryjnymi określonymi w planie ochrony lub w planie zadań ochronnych oraz działaniami fakultatywnymi ustanowionymi w planie ochrony lub w planie zadań ochronnych dla danego obszaru Natura 2000”,

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) doradcy rolnośrodowiskowego, że wymogi realizowanego wariantu nie są sprzeczne z ustanowionymi dla danego obszaru chronionego działaniami obligatoryjnymi określonymi w planie ochrony lub w planie zadań ochronnych oraz działaniami fakultatywnymi określonymi w planie ochrony lub planie zadań ochronnych ustanowionymi dla danego obszaru Natura 2000 - w przypadku wariantu 4.7.”;

2) w § 22 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do wniosku o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej rolnik dołącza materiał graficzny, o którym mowa w art. 72 ust. 3 rozporządzenia nr 1306/2013, udostępniony przez Agencję.”;

3) po § 34 dodaje się § 34a w brzmieniu:

„§ 34a. 1. W przypadku stwierdzenia uchybienia w przestrzeganiu przez rolnika wymogów w ramach zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, w celu zastosowania art. 35 ust. 4 rozporządzenia nr 640/2014, płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna podlega zwrotowi, a do ustalenia wysokości tego zwrotu przepis § 33 ust. 1–9b, 9d pkt 1 oraz 9e–13 stosuje się odpowiednio, z tym że w przypadku uchybienia określonego w § 33:

1) ust. 1 – wysokość tego zwrotu wynosi:

- a) dla roku poprzedzającego rok stwierdzenia danego uchybienia – 50%,
- b) dla roku poprzedzającego o 2 lata rok stwierdzenia danego uchybienia – 30%,
- c) dla roku poprzedzającego o 3 lata rok stwierdzenia danego uchybienia – 10%,
- d) dla roku poprzedzającego o 4 lata rok stwierdzenia danego uchybienia – 5%

– wysokości zmniejszenia płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej ustalonej zgodnie z przepisem § 33 ust. 1;

- 2) ust. 2, w odniesieniu do uchybienia wymienionego w załączniku nr 8 do rozporządzenia w części I. Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone:
- a) w lp. 3 – 13 i 23 – iloczyn współczynnika dotkliwości i trwałości danego uchybienia wynosi:
- dla roku poprzedzającego rok stwierdzenia danego uchybienia – 50%,
 - dla roku poprzedzającego o 2 lata rok stwierdzenia danego uchybienia – 30%,
 - dla roku poprzedzającego o 3 lata rok stwierdzenia danego uchybienia – 10%,
 - dla roku poprzedzającego o 4 lata rok stwierdzenia danego uchybienia – 5%
- iloczynu współczynnika dotkliwości i trwałości tego uchybienia określonego w załączniku nr 8,
- b) w lp. 1, 14 – 16 – iloczyn współczynnika dotkliwości i trwałości danego uchybienia wynosi 1%;
-
- 3) ust. 3, w odniesieniu do uchybienia wymienionego w załączniku nr 8 do rozporządzenia:
- a) w części II. Pakiet 2. Ochrona gleb i wód w lp. 2 – 13, 16 – 18, w części III. Pakiet 3. Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych w lp. 2 – 6 oraz w części IV. Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000 i Pakiet 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000 w lp. 8, 15 – 20, 26 -31, 35, 37, 43, 45, 48 – 53, 62 – 65, 67, 68, 76 – 81, 85, 87, 96, 98, 101 – 103, 105, 112 – 117, 121, 123, 130 – 136, 141, 143, 149 – 151, 153, 154, 162 – 166, 172, 174, 180 – 183, 185 i 186 – iloczyn współczynnika dotkliwości i trwałości danego uchybienia wynosi:
- dla roku poprzedzającego rok stwierdzenia danego uchybienia – 50%,
 - dla roku poprzedzającego o 2 lata rok stwierdzenia danego uchybienia – 30%,
 - dla roku poprzedzającego o 3 lata rok stwierdzenia danego uchybienia – 10%,
 - dla roku poprzedzającego o 4 lata rok stwierdzenia danego uchybienia – 5%

iloczynu współczynnika dotkliwości i trwałości tego uchybienia określonego w załączniku nr 8,

- b) w części II. Pakiet 2. Ochrona gleb i wód w lp. 1, 14 i 15 oraz w części V. Pakiet 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie – iloczyn współczynnika dotkliwości i trwałości danego uchybienia wynosi 1%;
- 4) ust. 4 pkt 1 – wysokość tego zwrotu wynosi:
 - a) dla roku poprzedzającego rok stwierdzenia danego uchybienia – 50%,
 - b) dla roku poprzedzającego o 2 lata rok stwierdzenia danego uchybienia – 30%,
 - c) dla roku poprzedzającego o 3 lata rok stwierdzenia danego uchybienia – 10%,
 - d) dla roku poprzedzającego o 4 lata rok stwierdzenia danego uchybienia – 5% – wysokości zwrotu płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej ustalonej zgodnie z przepisem § 33 ust. 4 pkt 1;
- 5) ust. 4 pkt 2 – wysokość tego zwrotu wynosi 1% części płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, o której mowa w § 33 ust. 4 pkt 2, która przysługiwałaby gdyby takie uchybienie nie wystąpiło;
- 6) ust. 5 – wysokość tego zwrotu wynosi 1% części płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, o której mowa w § 33 ust. 5, która przysługiwałaby gdyby takie uchybienie nie wystąpiło;
- 7) ust. 8 – wysokość tego zwrotu wynosi 1% płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, która przysługiwałaby do powierzchni gruntów, o której mowa w § 33 ust. 8, gdyby takie uchybienie nie wystąpiło;
- 8) ust. 9 – wysokość tego zwrotu wynosi 1% płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, która przysługiwałaby gdyby takie uchybienie nie wystąpiło;
- 9) ust. 9d – wysokość tego zwrotu wynosi 1% płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, która przysługiwałaby do powierzchni gruntów, o której mowa w § 30 ust. 9d, gdyby takie uchybienie nie wystąpiło;
- 10) ust. 11 pkt 1 – wysokość tego zwrotu wynosi 1% płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej za realizację wariantu, w ramach którego mają zastosowanie wymogi, o których mowa w § 4 ust. 3 pkt 1 lit. b lub pkt 2, która przysługiwałaby gdyby takie uchybienie nie wystąpiło;
- 11) ust. 11 pkt 2 – wysokość tego zwrotu wynosi 1% płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, która przysługiwałaby gdyby takie uchybienie nie wystąpiło;

- 12) ust. 13 w odniesieniu do uchybienia wymienionego w załączniku nr 1 do rozporządzenia w tabeli w części III. Inne odpowiednie obowiązkowe wymogi w ust. 4 – 6 – wysokość tego zwrotu wynosi 1% części płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, o której mowa w § 33 ust. 13, która przysługiwałaby gdyby takie uchybienie nie wystąpiło.”;
- 4) w załączniku nr 2 do rozporządzenia w części I. Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Dwukrotna chemiczna analiza gleby (pH, P, K, Mg i węgiel organiczny) wykonana na gruntach ornych w pierwszym (lub poprzedzającym) i w ostatnim (lub poprzedzającym) roku realizacji pakietu, przy czym w zakresie pH, P, K i Mg wykonana przed upływem 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie płatności bezpośredniej w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w pierwszym i w piątym roku realizacji pakietu.”;
- b) ust. 4b otrzymuje brzmienie:
- „4b. Konopie włókniste zalicza się do grupy upraw, o której mowa w lp. 10 tabeli zawartej w ust. 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia, mieszanki zbożowe zalicza się do grupy upraw, o której mowa w lp. 1 tabeli zawartej w ust. 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia, a mieszanki strączkowe zalicza się do grupy upraw, o której mowa w lp. 2 tabeli zawartej w ust. 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia.”;
- 5) w załączniku nr 4 do rozporządzenia ust. 1 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego rozporządzenia;
- 6) załącznik nr 8 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Do przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, zwanej dalej „płatnością rolno-środowiskowo-klimatyczną”, w sprawach objętych postępowaniami:

- 1) wszczętymi i niezakończonymi ostateczną decyzją przed dniem 15 marca 2018 r.,
- 2) zakończonymi ostateczną decyzją wydaną na podstawie przepisów dotychczasowych, w przypadku gdy zostały wznowione po dniu 14 marca 2018 r.

– stosuje się przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu dotychczasowym.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 15 marca 2018 r.

**MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU
WSI**

Naczelnik Wydziału

Paweł Malaczek

**ZŁCA DYREKTORA DEPARTAMENTU
PRAWNO-LEGISLACYJNEGO**

Mariusz Gorzowski

**Dyrektor Departamentu
Prawno-Legislacyjnego**

Grzegorz Wykowski

Załączniki do rozporządzenia
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
z dnia.....2018 r. (poz.)

Załącznik nr 1

1. Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone obejmuje następujące uprawy, rośliny i grupy upraw:

Lp.	Uprawy w rozumieniu art. 44 rozporządzenia nr 1307/2013	Rodzaje lub gatunki roślin	Grupa upraw
1	jęczmień jary	jęczmień jary	zboża
	jęczmień ozimy	jęczmień ozimy	
	kukurydza	kukurydza cukrowa, kukurydza pękająca, kukurydza woskowata, kukurydza zwyczajna	
	owies	owies bizantyjski, owies nagi (nagoziarnisty jary), owies siewny, owies szorstki	
	pszenica jara	pszenica płaskurka – jara, pszenica samopsza – jara, pszenica twarda – jara, pszenica zwyczajna – jara	
	pszenica ozima	pszenica płaskurka – ozima, pszenica samopsza – ozima, pszenica twarda – ozima, pszenica zwyczajna – ozima	
	pszenica orkisz – jara	pszenica orkisz – jara	
	pszenica orkisz – ozima	pszenica orkisz – ozima	
	pszenżyto jare	pszenżyto jare	
	pszenżyto ozime	pszenżyto ozime	
	sorgo	sorgo techniczne, sorgo sultańskie, trawa sudańska	
	szarłat	szarłat z wyjątkiem <i>Amaranthus retroflexus</i>	
żyto jare	żyto jare		

	żyto ozime	żyto krzyca, żyto ozime	
2	fasola	fasola wielokwiatowa, fasola zwykła karłowa, fasola zwykła tyczna	strączkowe i warzywa strączkowe
	groch	groch siewny (jadalny i pastewny, w tym peluszka) – w tym z rośliną podporową, groch zwyczajny łuskowy, groch zwyczajny cukrowy	
	groszek	łędzian	
	łubin	łubin biały, łubin wąskolistny, łubin żółty	
	seradela uprawna	seradela uprawna	
	soczewica jadalna	soczewica jadalna (w tym z rośliną podporową)	
	soja zwyczajna	soja zwyczajna	
	wyka jara	bobik, bób, wyka siewna (w tym z rośliną podporową)	
	wyka ozima	wyka kosmata (w tym z rośliną podporową)	
3	koniczyna	koniczyna egipska (aleksandryjska), koniczyna krwistoczerwona, koniczyna perska	bobowate drobnonasienne
	nostrzyk	nostrzyk biały, nostrzyk żółty	
4	trawa lub inne pastewne rośliny zielne	mieszanka jednoroczna traw, trawy w siewie czystym z przeznaczeniem na nasiona, mieszanka jednoroczna traw z bobowatymi drobnonasiennymi	trawa lub inne pastewne rośliny zielne
5	burak	burak cukrowy, burak ćwikłowy, burak liściowy (boćwina), burak pastewny	okopowe i warzywa korzeniowe
	cykoria	cykoria siewna (korzeniowa)	
	marchew	marchew jadalna, marchew pastewna	
	pasternak zwyczajny	pasternak zwyczajny	
	pietruszka	pietruszka korzeniowa, pietruszka naciowa	

	salsefia	salsefia	
	seler	seler korzeniowy, seler naciowy	
	skorzonera	skorzonera	
	ziemniak	ziemniak	
6	gorczyca biała	gorczyca biała	oleiste
	gorczyca czarna	gorczyca czarna	
	gorczyca sarepska	gorczyca sarepska	
	kapusta rzepak - ozimy	rzepak ozimy	
	kapusta rzepak - jary	brukiew, rzepak jary	
	rzepik ozimy	perko, rzepik	
	słonecznik	słonecznik oleisty, słonecznik pastewny, topinambur	
7	dynia figolistna	dynia figolistna	warzywa kapustowate i rzepowate
	dynia olbrzymia	dynia olbrzymia	
	dynia piżmowa	dynia piżmowa	
	dynia zwyczajna	cukinia, dynia oleista, dynia pastewna, dynia zwyczajna, kabaczek, patison	
	kapusta warzywna	brokuł włoski, jarmuż, kalafior, kalarepa, kapusta brukselska, kapusta głowiasta biała, kapusta głowiasta czerwona, kapusta pastewna, kapusta włoska	
	kapusta właściwa	kapusta chińska, kapusta pekińska i rzepa ścierniskowa	
	rzeżucha ogrodowa	pieprzyca siewna (rzeżucha ogrodowa)	
	rzodkiew	rzodkiew czarna, rzodkiew biała, rzodkiew oleista, rzodkiewka	
8	proso	proso	proso
9	facelia	facelia błękitna	facelia
10	len	len oleisty, len włóknisty	len, lnianka
	lnianka siewna	lnianka siewna (lnicznik)	
11	mak	mak lekarski, mak wschodni	mak
12	gryka	gryka	gryka

13	arbuz (kawon)	arbuz (kawon)	pozostałe warzywa
	cykoria	endywia eskariola, endywia kędzierzawa, cykoria warzywna (liściowa, sałatowa)	
	czosnek	cebula kartoflanka, cebula perłowa, cebula wielopiętrowa, cebula zwyczajna, czosnek, czosnek niedźwiedzi, por, czosnek serpentynowy (rokambuł), siedmiolatka, szalotka, szczypiorek	
	koper ogrodowy	koper ogrodowy	
	koper włoski	koper włoski (fenkuł)	
	melon	melon	
	oberżyna	bakłażan (oberżyna)	
	ogórek	ogórek	
	papryka roczna	papryka roczna	
	pomidor skórzasty	pomidor skórzasty	
	pomidor	pomidor	
	roszpunka warzywna	roszpunka (roszponka) warzywna	
	sałata	sałata głowiasta masłowa, sałata głowiasta krucha, sałata listkowa (rozetowa), sałata lodygowa, sałata rzymska	
	szpinak nowozelandzki	szpinak nowozelandzki	
szpinak zwyczajny	szpinak warzywny (zwyczajny)		
14	chaber	chaber bławatek	rośliny miododajne
	pszczelnik	pszczelnik mołdawski	
	rukiew	rukiew wodna	
	ślaz	ślaz dziki, ślaz maurytański	
	ślazówka	ślazówka ogrodowa, ślazówka turyngska	
15	babka	babka lancetowata, babka płesznik	zioła
	bazylia pospolita	bazylia pospolita	
	bylica	bylica estragon, bylica piołun	
	czarnuszka	czarnuszka siewna	

cząber	cząber ogrodowy
dzięgiel	dzięgiel leśny, arcydzięgiel litwor
dziurawiec zwyczajny	dziurawiec zwyczajny
fiołek trójbarwny	fiołek trójbarwny
hyzop lekarski	hyzop lekarski
jeżówka purpurowa	jeżówka purpurowa
kminek zwyczajny	kminek zwyczajny
kocanki piaskowe	kocanka piaskowa
kolendra siewna	kolendra siewna
kozieradka pospolita	kozieradka pospolita
kozłek lekarski	kozłek lekarski
krokosz barwierski	krokosz barwierski
krwawnik pospolity	krwawnik pospolity
lawenda wąskolistna	lawenda wąskolistna
lebiodka (oregano)	lebiodka pospolita (oregano), majeranek ogrodowy
lnica	lnica (lnianka) pospolita
lubczyk ogrodowy	lubczyk ogrodowy
macierzanka	tymianek pospolity (właściwy)
melisa lekarska	melisa lekarska
mięta	mięta kędzierzawa, mięta pieprzowa, mięta długolistna, mięta okrągłolistna
mniszek lekarski	mniszek lekarski
mydlnica lekarska	mydlnica lekarska
nagietek lekarski	nagietek lekarski
ogórecznik lekarski	ogórecznik lekarski
orlik pospolity	orlik pospolity
ostropest plamisty	ostropest plamisty
prawoślaz	malwa czarna, prawoślaz lekarski
różeniec górski	różeniec górski
rumian rzymski (szlachetny)	rumian rzymski (szlachetny)

	rumianek pospolity	rumianek pospolity	
	ruta zwyczajna	ruta zwyczajna	
	serdecznik pospolity	serdecznik pospolity	
	szałwia	szałwia lekarska	
	szanta zwyczajna	szanta zwyczajna	
	wiesiołek	wiesiołek dwuletni	
	złocien	złocien dalmatyński	
	żeń-szeń prawdziwy	żeń-szeń prawdziwy	
16	komonica	komonica błotna, komonica zwyczajna	
	koniczyna	koniczyna biała, koniczyna czerwona	
	lucerna	lucerna chmielowa (nerkowata), lucerna mieszańcowa, lucerna sierpowata, lucerna siewna	
	trawa lub inne pastewne rośliny zielne	mieszanka wieloletnia traw z bobowatymi drobnonasiennymi	wieloletnie
	trawa lub inne pastewne rośliny zielne	mieszanka wieloletnia traw	
	poziomka	poziomka, truskawka	
	rutwica	rutwica lekarska	
	sparceta	sparceta piaskowa, sparceta (esparceta) siewna	

Załącznik nr 2

**WYSOKOŚĆ WSPÓLCZYNNIKÓW DOTKLIWOŚCI UCHYBIENIA ORAZ
WSPÓLCZYNNIKÓW TRWAŁOŚCI UCHYBIENIA STOSOWANYCH DO
DOKONYWANIA ZMNIEJSZEŃ PŁATNOŚCI ROLNO-ŚRODOWISKOWO-
KLIMATYCZNYCH**

Lp.	Rodzaj uchybienia	Współczynnik dotkliwości uchybienia	Współczynnik trwałości uchybienia	Iloczyn współczynnika dotkliwości i

		a				trwałość i
			Odwra- -calna krótko- trwała	Odwra- -calna długo- trwała	Nieod- wraçal- na	
			1,25	1,5	1,75	
Wszystkie pakiety						
I. Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone						
1	Nieuprawianie na gruntach ornych upraw wymienionych w części I ust. 1a załącznika nr 2 do rozporządzenia	80%	1,25	-	-	100%
2	Uprawa na gruntach ornych roślin wieloletnich wymienionych w ust. 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia, przez okres dłuższy niż 3 lata w okresie objętym zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym	80%	1,25	-	-	100%
3	Ugorowanie gruntów ornych	56%	1,25	-	-	70%
4	Zastosowanie 3 upraw w plonie głównym w danym roku na gruntach ornych w gospodarstwie	32%	1,25	-	-	40%
5	Zastosowanie 2 upraw w plonie głównym w danym roku na gruntach ornych w gospodarstwie	56%	1,25	-	-	70%
6	Zastosowanie 1 uprawy w plonie głównym w danym roku na gruntach ornych w gospodarstwie	80%	1,25	-	-	100%
7	Udział uprawy, która zajmuje	20%	1,25	-	-	25%

	największą powierzchnię gruntów ornych w gospodarstwie, przekracza 65% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie w danym roku lub udział uprawy zbóż przekracza 65% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie w danym roku					
8	Udział jednej z czterech upraw głównych jest mniejszy niż 10%, ale większy niż 5% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie w danym roku	12%	1,25	-	-	15%
9	Udział każdej z dwóch upraw w ramach czterech upraw głównych jest mniejszy niż 10% ale większy niż 5% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie w danym roku	24%	1,25	-	-	30%
10	Udział każdej z trzech upraw w ramach czterech upraw głównych jest mniejszy niż 10% ale większy niż 5% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie w danym roku	32%	1,25	-	-	40%
11	Udział jednej z czterech upraw głównych jest mniejszy niż 5% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie w danym roku	24%	1,25	-	-	30%
12	Udział każdej z dwóch upraw w	40%	1,25	-	-	50%

	ramach czterech upraw głównych jest mniejszy niż 5% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie w danym roku					
13	Udział każdej z trzech upraw w ramach czterech upraw głównych jest mniejszy niż 5% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie w danym roku	56%	1,25	-	-	70%
14	Niewykonanie na gruntach ornych w pierwszym (lub poprzedzającym) roku realizacji pakietu chemicznej analizy gleby (pH, P, K, Mg i węgiel organiczny) w terminie	50%	-	1,5	-	75%
15	Niewykonanie na gruntach ornych w ostatnim (lub poprzedzającym) roku realizacji pakietu chemicznej analizy gleby (pH, P, K, Mg i węgiel organiczny) w terminie	5%	1,25	-	-	6%
16	Brak planu nawozowego, opartego na bilansie azotu oraz chemicznej analizie gleby określającego dawki N, P, K, Mg i potrzeby wapnowania	20%	1,25	-	-	25%
17	Nie jest przestrzegany plan nawozowy, oparty na bilansie azotu oraz chemicznej analizie gleby, określający dawki N, P, K, Mg i potrzeby wapnowania	20%	1,25	-	-	25%
18	Zastosowanie mniej niż 3 grup upraw w ciągu 5 lat realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego	50%	-	-	1,75	88%

19	Niezastosowanie, najpóźniej w 4. roku okresu realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, w dwóch różnych latach jednej z dwóch wymaganych praktyk dodatkowych – w przypadku działek rolnych, na których są uprawiane rośliny inne niż wieloletnie	15%	–	–	1,75	26%
20	Niezastosowanie, najpóźniej w 4. roku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, międzyplonu, jako jednej z dwóch wymaganych praktyk dodatkowych, pomimo zastosowania co najmniej dwóch wymaganych praktyk dodatkowych – w przypadku działek rolnych, na których są uprawiane rośliny inne niż wieloletnie	25%	–	–	1,75	44%
21	Niezastosowanie, najpóźniej w 4. roku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, międzyplonu, jako wymaganej praktyki dodatkowej – w przypadku działek rolnych, na których są uprawiane rośliny wieloletnie	15%	–	–	1,75	26%
22	Niezastosowanie, najpóźniej w 4. roku okresu zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, w dwóch różnych latach żadnej z dwóch wymaganych praktyk dodatkowych	25%	–	–	1,75	44%
23	Zastosowanie komunalnych osadów	15%	1,25	–	–	19%

	ściekowych					
II. Pakiet 2. Ochrona gleb i wód						
Wariant 2.1. Międzyplony						
1	Siewu roślin międzyplonowych dokonano w terminie po dniu 15 września, lecz do dnia 30 września	10%	1,25	-	-	13%
2	Siewu roślin międzyplonowych dokonano w terminie po dniu 30 września, lecz do dnia 15 października	20%	1,25	-	-	25%
3	Siewu roślin międzyplonowych dokonano w terminie po dniu 15 października	57%	-	-	1,75	100%
4	Wznowienie zabiegów agrotechnicznych przed dniem 1 marca	10%	1,25	-	-	13%
5	Gatunek rośliny dominującej w mieszance co najmniej 3-gatunkowej zastosowanej jako międzyplon przekracza 70% jej składu lub gatunki zbóż wykorzystane w tej mieszance przekraczają 70% jej składu	15%	1,25	-	-	19%
6	Zastosowanie jako międzyplon tylko jednego gatunku rośliny	25%	1,25	-	-	31%
7	Zastosowanie jako międzyplon mieszanki złożonej z dwóch gatunków roślin	15%	1,25	-	-	19%
8	Zastosowanie jako międzyplon mieszanki składającej się wyłącznie ze zbóż	25%	1,25	-	-	31%
9	Zastosowanie nawożenia	10%	1,25	-	-	13%

	międzyplonu					
10	Zastosowanie w międzyplonie pestycydów	5%	1,25	-	-	6%
11	Zastosowanie komunalnych osadów ściekowych	15%	1,25	-	-	19%
12	Nieprzyoranie międzyplonu (nie dotyczy systemu bezorkowego)	10%	1,25	-	-	13%
13	Spasanie mieszanek w innych terminach niż jest to dopuszczalne	10%	1,25	-	-	13%
Wariant 2.2. Pasy ochronne na stokach o nachyleniu powyżej 20%						
14	Mieszanki traw zostały wysiane w nieodpowiednim terminie	40%	1,25	-	-	50%
15	Spasanie traw na pasie ochronnym w roku założenia pasa ochronnego lub w przypadku wysiania mieszanki traw w terminie od dnia 15 sierpnia do dnia 10 września – koszenie traw na pasie ochronnym w roku założenia pasa ochronnego	10%	1,25	-	-	13%
16	Zastosowanie komunalnych osadów ściekowych	15%	1,25	-	-	19%
17	Niewypasanie lub wypasanie od drugiego roku po założeniu pasa ochronnego w nieodpowiednim terminie albo niewykoszenie lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	10%	1,25	-	-	13%
18	Niezłożenie ściętej biomasy w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na pasie ochronnym	10%	1,25	-	-	13%

	rozdrobnionej biomasy					
III. ⁸⁵⁾ Pakiet 3. Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych						
1	Prowadzenie sadu niezgodnie z wymogami, o których mowa w części III ust. 1 i 2 załącznika nr 2 do rozporządzenia	57%	-	-	1,75	100%
2	Zastosowanie herbicydów	5%	1,25	-	-	6%
3	Niewykonywanie któregośkolwiek z określonych przez doradcę rolnośrodowiskowego podstawowych zabiegów pielęgnacyjnych w sadzie lub wykonanie któregośkolwiek z tych zabiegów niezgodnie ze wskazaniami tego doradcy	5%	1,25	-	-	6%
4	Niewykonywanie żadnego z określonych przez doradcę rolnośrodowiskowego podstawowych zabiegów pielęgnacyjnych w sadzie lub wykonanie ich niezgodnie ze wskazaniami tego doradcy	20%	1,25	-	-	25%
5	Niewykoszenie lub niewypasanie	5%	1,25	-	-	6%
6	Niezłożenie ściętej biomasy w pryzmy, w tym pryzmy balotowe, stogi lub brogi lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy	10%	1,25	-	-	13%
IV. Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000 i Pakiet 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000						
1	Zastosowanie wałowania	50%	-	1,5	-	75%
2	Zastosowanie komunalnych osadów	25%	-	1,5	-	38%

	ściekowych					
3	Zastosowanie podsiewu – bez uprawy powierzchniowej gleby	25%	–	1,5	–	38%
4	Zastosowanie podsiewu – z zastosowaniem uprawy powierzchniowej gleby	50%	–	1,5	–	75%
5	Zastosowanie włókowania w okresie: - od dnia 1 kwietnia do dnia 1 września na obszarach nizinnych (do 300 m n.p.m.) - od dnia 15 kwietnia do dnia 1 września na obszarach wyżynnych i górskich (powyżej 300 m n.p.m.)	20%	–	1,5	–	30%
6	Zastosowanie środków ochrony roślin, z wyjątkiem selektywnego i miejscowego niszczenia uciążliwych gatunków inwazyjnych z zastosowaniem odpowiedniego sprzętu (np. mazaczy herbicydowych)	15%	–	1,5	–	23%
7	Stworzenie nowych, rozbudowa i odtworzenie istniejących urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, z wyjątkiem konstrukcji urządzeń mających na celu dostosowanie poziomu wód, wykorzystując istniejące urządzenia melioracji wodnych szczegółowych do wymogów siedliskowych gatunków	57%	–	–	1,75	100%

	lub siedlisk będących przedmiotem ochrony w danym wariantcie - z wyłączeniem działań dopuszczonych przez eksperta przyrodniczego, a w przypadku wariantu 4.7. – przez doradcę rolniśrodowiskowego					
8	Składowanie biomasy wśród kęp drzew i zarośli, w rowach, jarach i innych obniżeniach terenu (położonych na działkach zadeklarowanych we wniosku o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej)	10%	1,25	–	–	13%
Wariant 4.1. Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe i Wariant 5.1. Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe						
9	Zastosowanie pastwiskowego sposobu użytkowania	57%	–	–	1,75	100%
10	Zastosowanie kośno-pastwiskowego sposobu użytkowania, w przypadku niedopuszczenia takiego sposobu użytkowania przez eksperta przyrodniczego	33%	–	1,5	–	50%
11	Zastosowanie nawożenia lub wapnowania	10%	–	1,5	–	15%
12	Mechaniczne zniszczenie struktury gleby, w tym przez bronowanie lub przeorywanie	50%	–	1,5	–	75%
13	Zastosowanie innej niż określona częstotliwości koszenia lub niewykoszenie, lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	33%	–	1,5	–	50%
14	Niezłożenie ściętej biomasy w	33%	–	1,5	–	50%

	przmy, w tym przmy balotowe, stogi lub brogi lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy					
15	Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy ułożonej w przmy, w tym przmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	-	-	31%
16	Pozostawienie mniejszej niż 15% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	5%	1,25	-	-	6%
17	Pozostawienie większej niż 20%, lecz mniejszej niż 50% nieskoszonej lub równej 50% powierzchni działki rolnej	10%	1,25	-	-	13%
18	Pozostawienie większej niż 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	25%	1,25	-	-	31%
19	Pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym	10%	1,25	-	-	13%
20	Wypasanie w nieodpowiednim terminie	15%	1,25	-	-	19%
21	Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	10%	-	1,5	-	15%
	Wariant 4.2. Zalewowe łąki selernicowe i słonorośla i Wariant 5.2. Zalewowe łąki selernicowe i słonorośla					
22	Zastosowanie nawożenia lub wapnowania	10%	-	1,5	-	15%
23	Mechaniczne zniszczenie struktury	50%	-	1,5	-	75%

	gleby, w tym przez bronowanie lub przeorywanie					
Użytkowanie kośne i kośno-pastwiskowe						
24	Zastosowanie innej niż określona częstotliwości koszenia lub niewykoszenie, lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	33%	-	1,5	-	50%
25	Niezłożenie ściętej biomasy w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy	33%	-	1,5	-	50%
26	Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	-	-	31%
27	Pozostawienie mniejszej niż 15% nieskoszonych powierzchni działki rolnej	5%	1,25	-	-	6%
28	Pozostawienie większej niż 20%, lecz mniejszej niż 50% lub równej 50% nieskoszonych powierzchni działki rolnej	10%	1,25	-	-	13%
29	Pozostawienie większej niż 50% nieskoszonych powierzchni działki rolnej	25%	1,25	-	-	31%
30	Pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym	10%	1,25	-	-	13%
31	Wypasanie w nieodpowiednim	15%	1,25	-	-	19%

	terminie					
32	Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	10%	-	1,5	-	15%
Użytkowanie pastwiskowe						
33	Niewypasanie lub wypasanie w nieodpowiednim terminie	33%	-	1,5	-	50%
34	Nieprzestrzeganie dopuszczonego poziomu obsady zwierząt	20%	-	1,5	-	30%
35	Niewykoszenie niedojadów lub wykoszenie niedojadów w nieodpowiednim terminie	5%	1,25	-	-	6%
36	Niezłożenie ściętej biomasy z niedojadów w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy z niedojadów	33%	-	1,5	-	50%
37	Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy z niedojadów ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	-	-	31%
Wariant 4.3. Murawy i Wariant 5.3. Murawy						
38	Zastosowanie kośnego lub kośno-pastwiskowego sposobu użytkowania, w przypadku niedopuszczenia takiego sposobu użytkowania przez eksperta przyrodniczego	33%	-	1,5	-	50%
39	Zastosowanie nawożenia lub wapnowania	10%	-	1,5	-	15%

40	Mechaniczne zniszczenie struktury gleby, w tym przez bronowanie lub przeorywanie	50%	-	1,5	-	75%
Użytkowanie pastwiskowe						
41	Niewypasanie lub wypasanie w nieodpowiednim terminie	33%	-	1,5	-	50%
42	Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	20%	-	1,5	-	30%
43	Niewykoszenie niedojadów lub wykoszenie ich z zastosowaniem innej niż wskazana częstotliwości lub w nieodpowiednim terminie	5%	1,25	-	-	6%
44	Niezłożenie ściętej biomasy z niedojadów w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy z niedojadów	33%	-	1,5	-	50%
45	Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy z niedojadów; ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	-	-	31%
Użytkowanie kośne i kośno-pastwiskowe						
46	Zastosowanie innej niż określona częstotliwości koszenia lub niewykoszenie, lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	33%	-	1,5	-	50%
47	Niezłożenie ściętej biomasy w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub	33%	-	1,5	-	50%

	pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy					
48	Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	-	-	31%
49	Pozostawienie mniejszej niż 15% nieskoszonych powierzchni działki rolnej	5%	1,25	-	-	6%
50	Pozostawienie większej niż 20%, lecz mniejszej niż 50% lub równej 50% nieskoszonych powierzchni działki rolnej	10%	1,25	-	-	13%
51	Pozostawienie większej niż 50% nieskoszonych powierzchni działki rolnej	25%	1,25	-	-	31%
52	Pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym	10%	1,25	-	-	13%
53	Wypasanie w nieodpowiednim terminie	15%	1,25	-	-	19%
54	Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	10%	-	1,5	-	15%
	Wariant 4.4. Półnaturalne łąki wilgotne i Wariant 5.4. Półnaturalne łąki wilgotne					
55	Zastosowanie pastwiskowego sposobu użytkowania	57%	-	-	1,75	100%
56	Zastosowanie kośno-pastwiskowego sposobu użytkowania, w przypadku niedopuszczenia takiego sposobu użytkowania przez eksperta	33%	-	1,5	-	50%

	przyrodniczego					
57	Przekroczenie dopuszczalnego limitu nawożenia	10%	-	1,5	-	15%
58	Nawożenie azotem na obszarach nawożonych przez namuły rzeczne	20%	-	1,5	-	30%
59	Zastosowanie wapnowania	10%	-	1,5	-	15%
60	Mechaniczne zniszczenie struktury gleby, w tym przez bronowanie lub przeorywanie	50%	-	1,5	-	75%
61	Zastosowanie innej niż określona częstotliwości koszenia lub niewykoszenie lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	33%	-	1,5	-	50%
62	Pozostawienie mniejszej niż 15% nieskoszonych powierzchni działki rolnej	5%	1,25	-	-	6%
63	Pozostawienie większej niż 20%, lecz mniejszej niż 50% lub równej 50% nieskoszonych powierzchni działki rolnej	10%	1,25	-	-	13%
64	Pozostawienie większej niż 50% nieskoszonych powierzchni działki rolnej	25%	1,25	-	-	31%
65	Pozostawienie nieskoszonych niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym	10%	1,25	-	-	13%
66	Niezłożenie ściętej biomasy w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi lub jej nieusuniecie w odpowiednim terminie lub pozostawienie na działce rolnej	33%	-	1,5	-	50%

	rozdrobnionej biomasy					
67	Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	-	-	31%
68	Wypasanie w nieodpowiednim terminie	15%	1,25	-	-	19%
69	Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	10%	-	1,5	-	15%
Wariant 4.5. Półnaturalne łąki świeże i Wariant 5.5. Półnaturalne łąki świeże						
70	Przekroczenie dopuszczalnego limitu nawożenia	10%	-	1,5	-	15%
71	Nawożenie azotem na obszarach nawożonych przez namuły rzeczne	10%	-	1,5	-	15%
72	Mechaniczne zniszczenie struktury gleby, w tym przez bronowanie lub przeorywanie	50%	-	1,5	-	75%
73	Zastosowanie wapnowania bez wykonania niezbędnych w tym zakresie analiz gleby lub jeżeli ekspert przyrodniczy nie dopuścił takiej możliwości	10%	-	1,5	-	15%
Użytkowanie kośne i kośno-pastwiskowe						
74	Zastosowanie innej niż określona częstotliwości koszenia lub niewykoszenie, lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	33%	-	1,5	-	50%
75	Niezłożenie ściętej biomasy w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie lub	33%	-	1,5	-	50%

	pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy					
76	Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	-	-	31%
77	Pozostawienie mniejszej niż 15% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	5%	1,25	-	-	6%
78	Pozostawienie większej niż 20%, lecz mniejszej niż 50% lub równej 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	10%	1,25	-	-	13%
79	Pozostawienie większej niż 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	25%	1,25	-	-	31%
80	Pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym	10%	1,25	-	-	13%
81	Wypasanie w nieodpowiednim terminie	15%	1,25	-	-	19%
82	Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	10%	-	1,5	-	15%
Użytkowanie pastwiskowe						
83	Niewypasanie lub wypasanie w nieodpowiednim terminie	33%	-	1,5	-	50%
84	Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	20%	-	1,5	-	30%
85	Niewykoszenie niedojadów lub wykoszenie niedojadów w nieodpowiednim terminie	5%	1,25	-	-	6%

86	Niełożenie ściętej biomasy z niedojadów; w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy z niedojadów	33%	-	1,5	-	50%
87	Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy z niedojadów ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	-	-	31%
Wariant 4.6.1. Torfowiska - wymogi obowiązkowe i Wariant 5.6.1. Torfowiska - wymogi obowiązkowe i Wariant 4.6.2. Torfowiska – wymogi obowiązkowe i uzupełniające i Wariant 5.6.2. Torfowiska – wymogi obowiązkowe i uzupełniające						
Wymogi obowiązkowe						
88	Wydobycie torfu	57%	-	-	1,75	100%
89	Zalesienie	57%	-	-	1,75	100%
90	Zastosowanie nawożenia lub wapnowania	57%	-	-	1,75	100%
91	Pozostawienie rozdrobnionej biomasy	30%	-	-	1,75	53%
92	Mechaniczne zniszczenie struktury gleby, w tym przez bronowanie lub przeorywanie lub wykorzystywanie sprzętu mechanicznego powodującego naruszenie wierzchniej warstwy gleby	57%	-	-	1,75	100 %
93	Nieusunięcie odpadów pochodzenia antropogenicznego	20%	-	-	1,75	35%
94	Niewycięcie wskazanych przez eksperta przyrodniczego lub wycięcie	25%	-	1,5	-	38%

	w nieodpowiednim terminie zarośli i podrostu drzew					
95	Zastosowanie innej niż określona częstotliwości koszenia powierzchni, na której występują odrośla drzew i krzewów, lub innej niż określona częstotliwości wycinania tych odrośli	15%	-	1,5	-	23%
96	Niewykoszenie powierzchni, na której występują odrośla drzew i krzewów lub niewycinanie tych odrośli, lub koszenie powierzchni, na której występują odrośla drzew i krzewów w nieodpowiednim terminie, lub wycinanie tych odrośli w nieodpowiednim terminie	48%	1,25	-	-	60%
97	Niezłożenie ściętej biomasy w pryzmy, w tym pryzmy balotowe, stogi lub brogi lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy	33%	-	1,5	-	50%
98	Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy ułożonej w pryzmy, w tym pryzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	-	-	31%
Wymogi uzupełniające						
99	Zastosowanie pastwiskowego lub kośno-pastwiskowego sposobu użytkowania	57%	-	-	1,75	100%
100	Zastosowanie innej niż określona częstotliwości koszenia runi lub niekoszenie runi, lub koszenie runi w	33%	-	1,5	-	50%

	nieodpowiednim terminie					
101	Pozostawienie większej niż 20%, lecz mniejszej niż 50% lub równej 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	10%	1,25	-	-	13%
102	Pozostawienie większej niż 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	25%	1,25	-	-	31%
103	Pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym	10%	1,25	-	-	13%
104	Niezłożenie ściętej biomasy w pryzmy, w tym pryzmy balotowe, stogi lub brogi lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy	33%	-	1,5	-	50%
105	Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy ułożonej w pryzmy, w tym pryzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	-	-	31%
Wariant 4.7. Ekstensywne użytkowanie na obszarach specjalnej ochrony ptaków (OSO)						
106	Przekroczenie dopuszczalnego limitu nawożenia	10%	-	1,5	-	15%
107	Nawożenie azotem na obszarach nawożonych przez namuły rzeczne	10%	-	1,5	-	15%
108	Wykonanie jakichkolwiek zabiegów agrotechnicznych innych niż bronowanie i przeorywanie lub zabiegów pielęgnacyjnych w	20%	-	1,5	-	30%

	terminie od dnia 1 kwietnia do terminu pierwszego pokosu lub w przypadku użytkowania pastwiskowego-do dnia 15 czerwca					
109	Mechaniczne zniszczenie struktury gleby, w tym przez bronowanie lub przeorywanie	50%	-	1,5	-	75%
Użytkowanie kośne i kośno-pastwiskowe						
110	Zastosowanie innej niż wskazana częstotliwości koszenia lub niewykoszenie, lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	33%	-	1,5	-	50%
111	Niezłożenie ściętej biomasy w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy	33%	-	1,5	-	50%
112	Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	-	-	31%
113	Pozostawienie mniejszej niż 15% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	5%	1,25	-	-	6%
114	Pozostawienie większej niż 20%, lecz mniejszej niż 50% lub równej 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	10%	1,25	-	-	13%
115	Pozostawienie większej niż 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	15%	1,25	-	-	31%

116	Pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym	10%	1,25	-	-	13%
117	Wypasanie w nieodpowiednim terminie	15%	1,25	-	-	19%
118	Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	10%	-	1,5	-	15%
Użytkowanie pastwiskowe						
119	Niewypasanie lub wypasanie w nieodpowiednim terminie	33%	-	1,5	-	50%
120	Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	20%	-	1,5	-	30%
121	Niewykoszenie niedojadów lub wykoszenie ich z zastosowaniem innej niż wskazana częstotliwości lub w nieodpowiednim terminie	5%	1,25	-	-	6%
122	Niezłożenie ściętej biomasy z niedojadów w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy z niedojadów	33%	-	1,5	-	50%
123	Nieusunięcie z działki do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy z niedojadów ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	-	-	31%
Wariant 4.8. Ochrona siedlisk lęgowych ptaków: rycyka, kszczyka, krwawodzioba lub czajki						
124	Zastosowanie wapnowania	10%	-	1,5	-	15%
125	Mechaniczne zniszczenie struktury	50%	-	1,5	-	75%

	gleby, w tym przez bronowanie lub przeorywanie					
126	Wykonanie jakichkolwiek zabiegów agrotechnicznych innych niż bronowanie i przeorywanie lub zabiegów pielęgnacyjnych w terminie od dnia 1 kwietnia do terminu pierwszego pokosu lub w przypadku użytkowania pastwiskowego – do dnia 15 czerwca	20%	–	1,5	–	30%
127	Zastosowanie nawożenia - w przypadku użytkowania kośno-pastwiskowego i pastwiskowego	10%	–	1,5	–	15%
Użytkowanie kośne i kośno-pastwiskowe						
128	Zastosowanie innej niż wskazana częstotliwości koszenia lub niewykoszenie, lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	33%	–	1,5	–	50%
129	Niezłożenie ściętej biomasy w przyzmy; w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy	33%	–	1,5	–	50%
130	Nieusunięcie z działki rolnej-do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	–	–	31%
131	Pozostawienie mniejszej niż 15% nieskoszonych powierzchni działki rolnej	5%	1,25	–	–	6%
132	Pozostawienie większej niż 20%,	10%	1,25	–	–	13%

	lecz mniejszej niż 50% lub równej 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej					
133	Pozostawienie większej niż 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	15%	1,25	-	-	31%
134	Pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym	10%	1,25	-	-	13%
135	Wypasanie w nieodpowiednim terminie	15%	1,25	-	-	19%
136	Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	10%	1,5	-	-	15%
137	Przekroczenie dopuszczalnego limitu nawożenia	10%	-	1,5	-	15%
138	Nawożenie azotem na obszarach nawożonych przez namuły rzeczne w przypadku użytkowania kośnego	10%	-	1,5	-	15%
Użytkowanie pastwiskowe						
139	Niewypasanie lub wypasanie w nieodpowiednim terminie	33%	-	1,5	-	50%
140	Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	20%	-	1,5	-	30%
141	Niewykoszenie niedojadów lub wykoszenie ich z zastosowaniem innej niż wskazana częstotliwości lub w nieodpowiednim terminie	5%	1,25	-	-	6%
142	Niezłożenie ściętej biomasy z niedojadów w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi lub jej nieusunięcie w odpowiednim	33%	-	1,5	-	50%

	terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy z niedojadów					
143	Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy z niedojadów ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	-	-	31%
Wariant 4.9. Ochrona siedlisk lęgowych ptaków: wodniczki						
144	Zastosowanie pastwiskowego sposobu użytkowania	57%	-	-	1,75	100%
145	Zastosowanie nawożenia lub wapnowania	10%	-	1,5	-	15%
146	Mechaniczne zniszczenie struktury gleby, w tym przez bronowanie lub przeorywanie	50%	-	1,5	-	75%
147	Wykonanie jakichkolwiek zabiegów agrotechnicznych innych niż bronowanie i przeorywanie lub zabiegów pielęgnacyjnych w terminie od dnia 1 kwietnia do terminu pierwszego pokosu	20%	-	1,5	-	30%
148	Zastosowanie innej niż określona częstotliwości koszenia lub niewykoszenie, lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	33%	-	1,5	-	50%
149	Pozostawienie mniejszej niż 15% nieskoszonych powierzchni działki rolnej	5%	1,25	-	-	6%
150	Pozostawienie większej niż 85% nieskoszonych powierzchni działki rolnej	25%	1,25	-	-	31%

151	Pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym	10%	1,25	-	-	13%
152	Niezłożenie ściętej biomasy w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy	33%	-	1,5	-	50%
153	Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	-	-	31%
154	Wypasanie w nieodpowiednim terminie	15%	1,25	-	-	19%
155	Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	10%	-	1,5	-	15%
Wariant 4.10. Ochrona siedlisk lęgowych ptaków: dubelta lub kulika wielkiego						
156	Zastosowanie wapnowania	10%	-	1,5	-	15%
157	Mechaniczne zniszczenie struktury gleby, w tym przez bronowanie lub przeorywanie	50%	-	1,5	-	75%
158	Zastosowanie nawożenia – w przypadku użytkowania kośno-pastwiskowego i pastwiskowego	10%	-	1,5	-	15%
159	Wykonanie jakichkolwiek zabiegów agrotechnicznych innych niż bronowanie i przeorywanie lub zabiegów pielęgnacyjnych w terminie: 1) od dnia 1 kwietnia do terminu	20%	-	1,5	-	30%

	pierwszego pokosu w przypadku użytkowania kośnego i kośno-pastwiskowego lub 2) do dnia 10 lipca - w przypadku użytkowania pastwiskowego					
Użytkowanie kośne i kośno-pastwiskowe						
160	Zastosowanie innej niż określona częstotliwości koszenia lub niewykoszenie, lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	33%	-	1,5	-	50%
161	Niezłożenie ściętej biomasy w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy	33%	-	1,5	-	50%
162	Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	-	-	31%
163	Pozostawienie mniejszej niż 15% nieskoszonej powierzchni działki rolnej, a -w przypadku turzycowisk – mniejszej niż 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	5%	1,25	-	-	6%
164	Pozostawienie większej niż 20% nieskoszonej powierzchni działki rolnej, a w przypadku turzycowisk – większej niż 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	10%	1,25	-	-	13%
165	Pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona	10%	1,25	-	-	13%

	na materiale graficznym					
166	Wypasanie w nieodpowiednim terminie	15%	1,25	-	-	19%
167	Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	10%	-	1,5	-	15%
168	Przekroczenie dopuszczalnego limitu nawożenia	10%	-	1,5	-	15%
169	Nawożenie azotem na obszarach nawożonych przez namuły rzeczne w przypadku użytkowania kośnego	10%	-	1,5	-	15%
Użytkowanie pastwiskowe						
170	Niewypasanie lub wypasanie w nieodpowiednim terminie	33%	-	1,5	-	50%
171	Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	20%	-	1,5	-	30%
172	Niewykoszenie niedojadów lub wykoszenie ich z zastosowaniem innej niż wskazana częstotliwości lub w nieodpowiednim terminie	5%	1,25	-	-	6%
173	Niezłożenie ściętej biomasy z niedojadów w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy z niedojadów	33%	-	1,5	-	50%
174	Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy z niedojadów ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	-	-	31%

Wariant 4.11. Ochrona siedlisk lęgowych ptaków: derkacza						
175	Zastosowanie pastwiskowego sposobu użytkowania	57%	-	-	1,75	100%
176	Zastosowanie nawożenia lub wapnowania	10%	-	1,5	-	15%
177	Mechaniczne zniszczenie struktury gleby, w tym przez bronowanie lub przeorywanie	57%	-	-	1,75	100%
178	Wykonanie jakichkolwiek zabiegów agrotechnicznych innych niż bronowanie i przeorywanie lub zabiegów i pielęgnacyjnych w terminie od dnia 1 kwietnia do terminu pierwszego pokosu	20%	-	1,5	-	30%
179	Niewykoszenie lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	33%	-	1,5	-	50%
180	Pozostawienie mniejszej niż 15% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	5%	1,25	-	-	6%
181	Pozostawienie większej niż 20%, lecz mniejszej niż 50% lub równej 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	10%	1,25	-	-	13%
182	Pozostawienie większej niż 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	25%	1,25	-	-	31%
183	Pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym	10%	1,25	-	-	13%
184	Niezłożenie ściętej biomasy w przyzmy, w tym przyzmy balotowe,	33%	-	1,5	-	50%

	stogi lub brogi lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy					
185	Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	-	-	31%
186	Wypasanie w nieodpowiednim terminie	15%	1,25	-	-	19%
187	Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	10%	-	1,5	-	15%
V. Pakiet 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie						
Wariant 6.1. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie - w przypadku uprawy						
1	W pierwszym lub czwartym roku uprawy rośliny danej odmiany regionalnej lub amatorskiej zarejestrowanej w krajowym rejestrze do uprawy tej rośliny nie został wykorzystany kwalifikowany materiał siewny	50%	-	-	1,75	88%

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 45 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2017 r. poz. 562, 624, 892, 935 i 1475).

Zakres spraw będących przedmiotem niniejszego projektu rozporządzenia jest obecnie uregulowany w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 415, z późn. zm.), zwanym dalej „rozporządzeniem rolno-środowiskowo-klimatycznym”.

Propozycje zmian przepisów zawarte w niniejszym projekcie rozporządzenia wynikają przede wszystkim z potrzeby uwzględnienia zmiany interpretacji Komisji Europejskiej w odniesieniu do tzw. „sankcji wstecznych”, o których mowa w art. 35 ust. 4 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 640/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli oraz warunków odmowy lub wycofania płatności oraz do kar administracyjnych mających zastosowanie do płatności bezpośrednich, wsparcia rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz.Urz. UE L 181 z 20.06.2014, str. 48 oraz Dz.Urz. UE L 225 z 19.08.2016, str. 41), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 640/2014”. W projekcie nowelizacji proponuje się również szereg zmian wynikających z dotychczasowych doświadczeń z wdrażania Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego.

1. Zmiana podejścia do stosowania tzw. sankcji wstecznych w związku ze zmianą interpretacji przepisów art. 35 ust. 4 rozporządzenia nr 640/2014 przez Komisję Europejską.

Przepisy w zakresie sankcji wstecznych mających zastosowanie do działań obszarowych PROW zostały wprowadzone w prawodawstwie UE w 2011 r. (dla PROW 2007-2013 był to art. 18 rozporządzenia nr 65/2011, natomiast dla PROW 2014-2020 zostało to uregulowane w art. 35 rozporządzenia nr 640/2014). Zgodnie z tymi przepisami, zwrot płatności (tzw.

sankcje wsteczne) w takiej samej wysokości stosuje się również w stosunku do lat poprzedzających rok stwierdzenia danego uchybienia.

Polska wielokrotnie wskazywała na forum UE, że stosowanie sankcji wstecznych w większości przypadków uchybień w ramach działań obszarowych PROW jest nieuzasadnione lub zbyt dotkliwe dla rolnika. Ponadto, taki mechanizm sankcji stanowił czynnik zniechęcający do podejmowania zobowiązań wieloletnich PROW. Dotychczasowa opinia Komisji Europejskiej wskazywała, że sankcje muszą mieć charakter odstrasżający, a dodatkowo w przypadku działań wieloletnich - uchybienie w danym roku niweluje osiągnięty/zamierzony efekt środowiskowy takich działań.

Dopiero w odpowiedzi na kolejne argumenty przedstawione przez Polskę, dotyczące zniesienia sankcji wstecznych lub złagodzenia ich dotkliwości (pismo z dnia 29 maja 2017 r., znak: PB.pe.50.2.2017), w dniu 18 października 2017 r. Komisja Europejska przekazała złagodzoną/nową interpretację stosowania art. 35 ust. 4 rozporządzenia nr 640/2014 (znak pisma EM/acd – agri.ddg2.f.3(2017)5470976; Ref. Ares(2017)5094733 - 18/10/2017), w której wskazała, że jeśli cel ustanowiony dla danego działania nie jest zagrożony, państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o zastosowaniu niższego poziomu sankcji w stosunku do lat poprzednich (tj. sankcji wstecznych).

Mając na względzie powyższe, w niniejszym projekcie rozporządzenia proponuje się wprowadzenie zróżnicowania wysokości sankcji w roku stwierdzenia uchybienia i w latach poprzedzających wystąpienie tego uchybienia (tzw. sankcji wstecznych), w zależności od wpływu danego uchybienia na dotychczas osiągnięty lub zamierzony w perspektywie zobowiązania wieloletniego – efekt środowiskowy. W konsekwencji analizy wpływu danego uchybienia na efekt środowiskowy działania proponuje się, aby w przypadku wymogów:

- 1) mających wpływ na efekt środowiskowy, w tym, co do zasady, uchybień z zakresu nieprzestrzegania tzw. poziomu bazowego dla działania (załącznik nr 1 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego) oraz uchybienia dotyczącego zakazu przekształcania TUZ, a także, co do zasady, uchybień określonych w załączniku nr 8 do rozporządzenia, dla których współczynnik trwałości uchybienia został określony na poziomie „nieodwracalna” lub „odwracalna długotrwała” - sankcje wsteczne pozostały na poziomie sankcji z roku stwierdzenia uchybienia;
- 2) niemających wpływu na efekt środowiskowy - sankcje wsteczne we wszystkich latach poprzedzających rok wystąpienia uchybienia zostały obniżone do najniższego

możliwego poziomu tj. 1% płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, w części która podlega zmniejszeniu w roku stwierdzenia uchybienia:

np. dla uchybienia „nieuprawianie na gruntach ornych upraw objętych wsparciem w ramach Pakietu 1.” - na potrzeby ustalenia wysokości zwrotu płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej za każdy rok realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego poprzedzający rok stwierdzenia takiego uchybienia - iloczyn współczynnika dotkliwości i trwałości uchybienia będzie wynosił 1% (w roku stwierdzenia uchybienia wynosi 100%).

3) mających pośredni wpływ na efekt środowiskowy - sankcje wsteczne były proporcjonalnie zróżnicowane dla każdego roku poprzedzającego rok stwierdzenia danego uchybienia (rok stwierdzenia uchybienia to rok N). Ustalony dla stwierdzonego w danym roku uchybienia iloczyn współczynnika dotkliwości i współczynnika trwałości uchybienia wynosiłyby:

- dla roku poprzedzającego rok stwierdzenia danego uchybienia - 50%;
- dla roku poprzedzającego o 2 lata rok stwierdzenia danego uchybienia - 30%;
- dla roku poprzedzającego o 3 lata rok stwierdzenia danego uchybienia - 10%,
- dla roku poprzedzającego o 4 lata rok stwierdzenia danego uchybienia - 5%

- iloczynu współczynnika dotkliwości i trwałości danego uchybienia określonego w załączniku nr 8 do rozporządzenia (tzn. określonego dla roku stwierdzenia danego uchybienia).

Takie podejście, co do zasady, proponuje się zastosować m.in. dla uchybień określonych w załączniku nr 8 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, dla których współczynnik trwałości uchybienia został określony na poziomie „odwracalna krótkotrwała”:

np. Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy z niedojadów, ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi.

np. Jeżeli przykładowo: iloczyn współczynnika dotkliwości i trwałości danego uchybienia dla roku N wynosi 30%, to sankcja dla roku:

- N-1 będzie wynosiła 50% tego iloczynu (50% z 30%), czyli 15%,
- N-2 będzie wynosiła 30% tego iloczynu (30% z 30%), czyli 10%,

- N-3 będzie wynosiła 10% tego iloczynu (10% z 30%), czyli 3%,
- N-4 będzie wynosiła 5% tego iloczynu (5% z 30%), czyli 1,5%.

Wprowadzenie przepisów w zakresie zróżnicowanych sankcji wstecznych będzie wymagało dodania w rozporządzeniu rolno-środowiskowo-klimatycznym przepisów proponowanego w niniejszym projekcie § 34a, w którym wskazano sposób zróżnicowania sankcji wstecznych w odniesieniu do konkretnych uchybień. W proponowanym § 34a określono przepisy wskazujące, w jaki sposób będzie ustalana wysokość zwrotów płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej za lata poprzedzające rok stwierdzenia danego uchybienia. Aby skonstruowanie tych przepisów było możliwe, w niniejszym projekcie rozporządzenia zaproponowano również zmianę techniczną załącznika nr 8 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego tj. zmianę tzw. tabeli sankcji dla pakietów/wariantów, polegającą na dodaniu liczby porządkowej dla kolejnych uchybień określonych w tej tabeli.

2. Dostosowanie listy roślin w ramach Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone do listy upraw w rozumieniu art. 44 rozporządzenia nr 1307/2013 stosowanych w dywersyfikacji upraw w ramach zazielenienia.

Ze względu na fakt, że Pakiet 1. jest pakietem równoważnym do dywersyfikacji upraw w ramach zazielenienia, w niniejszym projekcie rozporządzenia proponuje się wprowadzenie zmiany w załączniku nr 4 ust. 1 do rozporządzenia tj. listy upraw objętych wsparciem w ramach Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone. Należy skazać, że od 2018 r. pszenica orkisz jara i pszenica orkisz ozima będą stanowiły oddzielne uprawy w rozumieniu art. 44 rozporządzenia nr 1307/2013, tj. ramach dywersyfikacji upraw (możliwość wprowadzona rozporządzeniem OMNIBUS). Mając na uwadze powyższe, w niniejszym projekcie rozporządzenia proponuje się dodanie do listy upraw objętych wsparciem w ramach Pakietu 1. tych dwóch form pszenicy orkisz. Dotychczas pszenica orkisz jara i pszenica orkisz ozima stanowiły razem z innymi gatunkami pszenic uprawę „pszenica”.

Ponadto, w niniejszym projekcie rozporządzenia, proponuje się wprowadzenie zmian o charakterze technicznym w załączniku nr 4 ust. 1 do rozporządzenia tj. listy upraw objętych wsparciem, w zakresie korekty nazw upraw w rozumieniu art. 44 rozporządzenia nr 1307/2013, tak aby nazwy upraw były spójne z nawami upraw określonymi na potrzeby dywersyfikacji upraw w ramach zazielenienia. Proponowana zmiana dotyczy upraw: facelia, arbusz (kawon), czarnuszka, lebiodka (oregano), rumian rzymski (szlachetny), złocieniec,

rutwica. Zmiana ta nie będzie miała wpływu na podjęte przed wejściem w życie niniejszego projektu rozporządzenia zobowiązania w ramach Pakietu 1.

3. Doprecyzowanie wymogu dotyczącego sporządzenia analizy gleby w piątym (lub poprzedzającym) roku realizacji zobowiązania w ramach Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone

Zgodnie z przepisami rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, rolnicy, którzy w 2014 r. podjęli zobowiązania rolnośrodowiskowe PROW 2007-2013, mieli możliwość w 2015 r. kontynuować te zobowiązania, jako zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW 2014-2020, jeżeli spełniali odpowiednie warunki.

W sytuacji skorzystania rolnika z takiej możliwości przejścia z Programu rolnośrodowiskowego na Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne, okres trwania realizacji wynosił w sumie 5 lat, tj. jeden rok realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego oraz 4 lata realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego. Jednocześnie, od momentu przejścia na Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne rolnik był zobowiązany spełniać w ramach realizowanego zobowiązania wymogi dla danego pakietu/wariantu rolno-środowiskowo-klimatycznego.

Mając na względzie, że jeden z wymogów Pakietu 1. dotyczy wykonania chemicznej analizy gleby w piątym (lub poprzedzającym) roku realizacji tego pakietu, powstała wątpliwość, w którym roku taką analizę powinni wykonać rolnicy, którzy skorzystali opisanej powyżej z możliwości przejścia z Programu rolnośrodowiskowego na Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne. Należy, bowiem wskazać, że zgodnie z przepisami rozporządzenia, rolnicy ci, w istocie, realizują zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne przez cztery lata, a zatem nie istnieje piąty rok realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego.

Mając na uwadze powyższe wątpliwości, związane z terminem przeprowadzenia chemicznej analizy gleby, w celu zwiększenia przejrzystości przepisów, w niniejszym projekcie rozporządzenia proponuje się doprecyzowanie wymogu dotyczącego sporządzenia analizy gleby w zakresie terminu, kiedy powinna być ona wykonana. Proponuje się zatem zmianę brzmienia wymogu określonego w ust. 2 części I załącznika nr 2 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, zgodnie z którą zamiast dotychczas określonego piątego (lub poprzedzającego) roku realizacji pakietu, będzie mowa o ostatnim (lub poprzedzającym) roku realizacji pakietu. Proponowana powyżej zmiana, pociągnęła za sobą również konieczność wprowadzenia analogicznej zmiany w przepisie § 21 w ust. 1 pkt 2 rozporządzenia rolno-

środowiskowo-klimatycznego, który dotyczy dostarczenia dokumentów odnoszących się do ww. analizy gleby do ARiMR. W związku z powyższą zmianą proponuje się również zmianę brzmienia rodzaju uchybienia w odniesieniu do tego wymogu w części I Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone w załączniku nr 8 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego.

Wprowadzenie powyższej proponowanych zmian nie będzie stanowiło zmiany w sposobie realizacji 5-letnich zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych realizowanych w ramach Pakietu 1. Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego. Natomiast, rolnicy, którzy rozpoczęli realizację zobowiązania rolnośrodowiskowego w ramach Pakietu 1. w 2014 r. i skorzystali z możliwości przejścia w 2015 r. na zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne będą zobowiązani do wykonania chemicznej analizy gleby w ostatnim (lub poprzedzającym) roku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego tj. w 4 (lub w 3) roku realizacji tego zobowiązania.

4. Doprecyzowanie przepisów odnoszących się do obowiązku dostarczania do ARiMR wybranych dokumentów w przypadku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach Pakietów 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000

Zgodnie z aktualnymi przepisami rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, rolnik lub zarządca realizujący zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach Pakietu 4. jest zobowiązany do dostarczenia do kierownika biura powiatowego Agencji przed upływem 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w roku, w którym złożono wniosek o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach danego zobowiązania, oświadczenie eksperta przyrodniczego m.in. że wymogi realizowanego wariantu nie są sprzeczne z ustanowionymi dla danego obszaru chronionego działaniami obligatoryjnymi określonymi w planie ochrony lub w planie zadań ochronnych (w przypadku wariantu 4.7. oświadczenie doradcy rolnośrodowiskowego).

W odniesieniu do powyższego przepisu, resort środowiska zgłosił uwagę, w której wskazano, że powyższe oświadczenie powinno zawierać potwierdzenie przez eksperta przyrodniczego (a w przypadku wariantu 4.7. – doradcy rolnośrodowiskowego) braku sprzeczności wymogów realizowanego wariantu z działaniami fakultatywnymi określonymi w planie ochrony lub planie zadań ochronnych ustanowionym dla danego obszaru Natura 2000. Powyższą uwagę

resortu środowiska proponuje się uwzględnić poprzez wprowadzenie zmiany w § 21 w ust. 4 w pkt 1 lit. b oraz w pkt 2 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego.

Uwzględnienie powyższej propozycji resortu środowiska w przepisach rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego ma na celu zapewnienie, że doprecyzowane przez eksperta przyrodniczego wymogi zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach Pakietu 4., realizowane na obszarach Natura 2000, będą uwzględniały zgodność z działaniami fakultatywnymi określonymi w planach ochrony i planach działań ochronnych ustanowionych dla obszarów Natura 2000, co z kolei będzie prowadziło do dostosowania wymogów realizowanego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego do lokalnych potrzeb ochrony danych siedlisk przyrodniczych, a tym samym zapewni lepszą ochronę tych siedlisk poprzez realizację zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych.

5. Zmiana jednego w wymogów Pakietu 1. polegająca na przypisaniu mieszanek strączkowych do właściwej grupy upraw.

Nowelizacją rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego z dnia 26 października 2017 r., wprowadzono wymóg Pakietu 1., określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia w części I. Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone w ust. 4b, w którym wybrane rośliny, objęte wsparciem w ramach tego pakietu, zostały przypisane do odpowiednich grup upraw. Zgodnie z tym wymogiem, mieszanki strączkowe zostały przypisane do grupy upraw „bobowate drobnonasienne”, podczas gdy mieszanki te powinny być przypisane do grupy upraw „strączkowe i warzywa strączkowe”.

W celu skorygowania wskazanego powyżej błędnego odniesienia, w niniejszym projekcie nowelizacji zaproponowano zmianę brzmienia ww. ust. 4b.

6. Uwzględnienie zmiany wynikającej z konsekwencji skorzystania z przewidzianej w przepisach unijnych (po wejściu w życie części rolnej rozporządzenia UE „Omnibus”) możliwości zniesienia, w odniesieniu do rolników uczestniczących w systemie dla małych gospodarstw, obowiązku deklarowania we wniosku o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej działek rolnych, do których rolnik nie ubiega się o przyznanie tej płatności.

Zwolnienie to zmniejsza obciążenia administracyjne małych gospodarstw. W związku z tym konieczna jest zmiana brzmienia polegająca na dodaniu w § 19 ust. 1b, w którym określono, że rolnik uczestniczący w systemie dla małych gospodarstw, nie musi, zgodnie z art. 72 ust. 2

lit. b rozporządzenia nr 1306/2013, deklarować działek rolnych, w odniesieniu do których nie ubiega się o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej lub które nie są objęte zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym, chyba że rolnik ten realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach Pakietu 1. lub taka deklaracja jest wymagana do celów innej pomocy lub innego wsparcia.

Zawarte w powyżej opisanym przepisie odstępstwo od stosowania proponowanego uproszczenia w odniesieniu do rolników realizujących zobowiązania w ramach Pakietu 1. wynika z faktu, że w ramach tego pakietu rolnik realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne na wszystkich użytki rolnych w gospodarstwie rolnym, pomimo, że płatność jest przyznawana jedynie do gruntów ornych.

7. Dostosowanie przepisu dotyczącego obowiązku dołączenia do wniosku o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej materiału graficznego do zmienionych przepisów ustawy o PROW 2014-2020

W związku z nowym brzmieniem art. 42 ust. 3a ustawy o PROW 2014-2020, zachodzi konieczność nadania nowego brzmienia ust. 1 w § 22 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego. Wynika to z wprowadzenia w ustawie o PROW 2014-2020 zasady składania wniosków o płatność rolno-środowiskowo-klimatyczną w formie elektronicznej. Zasadniczo, formularz wniosku wraz z materiałem graficznym będzie od 2018 r. udostępniony na stronie internetowej przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (a nie, jak dotychczas, udostępniany lub przesyłany). Proponowana w niniejszym projekcie zmiana § 22 ust. 1 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego ma, zatem charakter dostosowawczy, wynikający z ww. zmiany w ustawie o PROW 2014-2020.

Należy mieć na względzie, że proponowany w niniejszym projekcie nowelizacji rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego termin jej wejścia w życie to 15 marca 2018 r. Taki sam termin wejścia w życie został określony w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 października 2017 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. 2017, poz. 2139). Jednocześnie, niektóre proponowane w niniejszym projekcie zmiany tj. zmiana brzmienia wymogów Pakietu 1. oraz zmiana brzmienia ust. 1 załącznika nr 4 tj. lista roślin objętych wsparciem w ramach Pakietu 1., a także zmiana załącznika nr 8 do rozporządzenia – tj. tzw. tabela sankcji, dotyczą

wybranych przepisów zmienionych lub wprowadzonych ww. nowelizacją z 26 października 2017 r.

Należy zauważyć, że ze względu na późniejszy termin opublikowania projektowanego rozporządzenia, od 15 marca 2018 r. będzie miało zastosowanie brzmienie ww. przepisów ustalone w niniejszym projekcie rozporządzenia,

W § 3 niniejszego projektu rozporządzenia określono, że rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 15 marca 2018 r., gdyż jest to termin rozpoczęcia kolejnego naboru wniosków o płatność rolno-środowiskowo-klimatyczną. Zakłada się jednak, że rozporządzenie zostanie opublikowane w Dzienniku Ustaw przed dniem jego wejścia w życie, co zapewni obecnym i potencjalnym beneficjentom Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego odpowiedni czas na zapoznanie się z nowymi przepisami i dostosowanie się do nich.

Niniejsze rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych, dlatego też projekt rozporządzenia nie podlegał notyfikacji, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projekt rozporządzenia został zgłoszony do Wykazu prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Rozporządzenie nie jest sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.

Projekt niniejszego rozporządzenia został umieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Ryszard Zarudzki – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Anna Jobda – Naczelnik Wydziału Działań Rolnośrodowiskowych Departamentu Płatności Bezpośrednich tel. 22 623 17 79</p>	<p>Data sporządzenia 4 stycznia 2018 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe art. 45 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020</p> <p>Nr w wykazie prac</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

- 1) Zgodnie z przepisami UE, w przypadku stwierdzenia uchybienia w przestrzeganiu wymogu określonego dla pakietu/wariantu w ramach realizowanego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego stosowane jest: (i) zmniejszenie w odniesieniu do płatności przysługującej w roku stwierdzenia tego uchybienia oraz (ii) analogiczny zwrot płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej za lata poprzednie. Wysokość tego zwrotu jest niezależna od wpływu danego uchybienia na osiągnięcie efektu środowiskowego;
- 2) Wątpliwości dotyczące terminu, w jakim powinna być wykonana chemiczna analiza gleby, w ramach zobowiązań realizowanych przez rolników, którzy w 2015 r. dokonali przejścia ze zobowiązania rolnośrodowiskowego PROW 2007-2013 na zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW 2014-2020;
- 3) Ryzyko realizacji wymogów zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych ramach Pakietu 4., w sposób nieuwzględniający określonych w PZO/PO dla danego obszaru Natura 2000 fakultatywnych działań ochronnych;
- 4) Brak dostosowania listy upraw objętych wsparciem w ramach Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone do listy upraw obowiązującej w ramach dywersyfikacji upraw w ramach zazielenienia.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

- Ad. 1)
Proponuje się wprowadzenie zróżnicowanego poziomu tzw. sankcji wstecznych, o których mowa w art. 35 ust. 4 rozporządzenia nr 640/2014, uwzględniających wpływ danego uchybienia w danym roku na zamierzony lub osiągnięty dotychczas efekt środowiskowy.
Oczekiwany efekt proponowanego rozwiązania będzie zmniejszenie negatywnych konsekwencji z tytułu sankcji wstecznych w przypadku uchybień w wymogach, które nie mają wpływu na efekt środowiskowy.
- Ad. 2)

Proponuje się zmianę brzmienia wymogu dotyczącego sporządzenia chemicznej analizy gleby, tak aby termin wskazany w tym wymogu odnosił się do ostatniego roku realizacji Pakietu 1., a nie jak obecnie do piątego roku realizacji Pakietu 1.

Ad. 3)

Proponuje się rozszerzenie zakresu oświadczenia eksperta przyrodniczego (a w przypadku wariantu 4..7. doradcy rolnośrodowiskowego), które rolnik realizujący zobowiązanie w ramach Pakietu 4. jest zobowiązany dostarczyć do ARiMR, o potwierdzenie braku sprzeczności wymogów realizowanego wariantu z ochronnymi działaniami fakultatywnymi określonymi w PZO/PO dla danego obszaru Natura 2000.

Ad. 4)

Proponuje się dostosowanie listy upraw objętych wsparciem w ramach Pakietu 1. do listy upraw obowiązującej w ramach dywersyfikacji upraw (elementu zazielenienia), poprzez wydzielenie jako osobnych upraw pszenicy orkisz jarej i pszenicy orkisz ozimej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przepisy wspólnotowe regulujące wdrażanie w państwach członkowskich „Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego” nie narzucają państwom członkowskim stosowania jednolitych rozwiązań. Przepisy wspólnotowe określają jedynie ramy prawne, w których będą mogły poruszać się państwa członkowskie. Biorąc pod uwagę, że przepisy te są wdrażane do porządków prawnych państw członkowskich, należy oczekiwać, że w poszczególnych państwach UE zastosowane zostaną rozwiązania dostosowane do potrzeb tych państw.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Beneficjenci (rolnicy/zarządcy)	ok. 56 tys.	Szacowana liczba beneficjentów w 2018 r. na podstawie sprawozdania tygodniowego z realizacji działań PROW 2014-2020 (17.12.2017 r.) oraz szacunków własnych.	Zmniejszenie negatywnych konsekwencji z tytułu nakładania sankcji wstecznych.
Agencja Płatnicza (ARiMR)	1	Konsultacje z ARiMR w ramach prac nad projektem rozporządzenia	Dostosowanie systemów informatycznych i procedur ARiMR do zmian wynikających z rozporządzenia.
Podmioty prowadzące działalność w zakresie doradztwa przy sporządzaniu dokumentacji niezbędnej do uzyskania płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej.	ok. 2 119 doradców rolnośrodowiskowych	Lista doradców rolnośrodowiskowych prowadzona przez CDR w Brwinowie – stan na dzień 22.12.2017 r. (http://195.205.152.135/doradca/doradcy_str/dor_rs.php)	Konieczność udzielania doradztwa w zakresie zmienionych przepisów.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie umieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej

Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204).

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do konsultacji z organizacjami i instytucjami takimi jak:

Rada Dialogu Społecznego;

Rada Dialogu Społecznego w Rolnictwie;

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych;

Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”;

Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”;

Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”;

Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;

Federacja Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;

Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników;

Krajowa Rada Izb Rolniczych;

Krajowa Izba Gospodarcza – Komitet Rolnictwa i Obrotu Rolnego;

Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich;

Federacja Przedsiębiorców Polskich;

Krajowa Rada Spółdzielcza;

Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”;

Związek Zawodowy Rolników „OJCZYŻNA”;

Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w RP;

Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „Regiony”;

Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”;

Polski Związek Zawodowy Rolników;

Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych;

Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego;

Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych;

Stowarzyszenie Krajowa Unia Producentów Soków;

Stowarzyszenie Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi „EKOLAND”;

Związek Zawodowy Rolników Ekologicznych św. Franciszka z Asyżu;

Business Centre Club;

Forum Związków Zawodowych;

Konfederacja LEWIATAN;

Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;

Związek Rzemiosła Polskiego;

Krajowy Związek Grup Producentów Rolnych – Izba Gospodarcza;

Centrum Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Brwinowie;

budżet środków europejskich																				
budżet państwa																				
JST																				
pozostałe jednostki (oddzielnie)																				

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa.</p> <p>Środki finansowe przeznaczone na realizację działania są ograniczone limitem budżetu określonego dla działania, który wynosi około 1 367 mln euro (łącznie z budżetu państwa i budżetu UE). Wysokość budżetu działania została ustalona w trakcie negocjacji PROW 2014-2020 z Komisją Europejską i została zapisana w programie. Zmiana rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia łącznej puli środków przewidzianych na finansowanie zobowiązań podejmowanych w ramach działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne” PROW 2014-2020 pochodzących z budżetu państwa i budżetu UE.</p> <p>Projektowane rozporządzenie nie spowoduje zmniejszenia dochodów budżetu państwa.</p> <p>Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego i pozostałych jednostek sektora finansów publicznych.</p> <p>Koszt dostosowania systemów informatycznych i procedur ARiMR (wskazanych w pkt 4 OSR) do zmian wynikających z rozporządzenia zostanie sfinansowany w ramach planu finansowego ARiMR, bez konieczności zwiększania wydatków na systemy informatyczne.</p>

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian	0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe						
	(dodaj/usuń)						
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-					

	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna poprawi sytuację dochodową rodzin i gospodarstw domowych, jeżeli członek rodziny lub gospodarstwa domowego podejmie się realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego.
	Beneficjenci (rolnicy)	Rolnicy/zarządcy w ramach płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej otrzymają rekompensatę za obniżoną dochodowość swojego gospodarstwa ze względu na prowadzenie przez nich zrównoważonej działalności rolniczej zgodnej z ochroną środowiska. Rozwiązania zawarte w niniejszym rozporządzeniu będą sprzyjały dalszej realizacji podjętych zobowiązań.
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie przepisów projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności). tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów zwiększenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur zwiększenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne: inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności. tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

W ramach projektu rozporządzenia zostaną wprowadzone zmiany, które znacząco ograniczą negatywne konsekwencje dla rolników realizujących zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne, wynikające z popełniania uchybień w wymogach określonych dla działania. Proponowane zmiany nie wpływają na zmianę obciążeń regulacyjnych.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało zasadniczego wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ inne:		
Omówienie wpływu	Projektowane rozporządzenie nie wpłynie na pozostałe obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Oczekuje się, że wejście w życie projektowanych przepisów rozporządzenia przyczyni się do rozwiązania problemów wskazanych w pkt. 1 OSR.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Ocena efektów wdrożenia działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne”, w tym proponowanych zmian, będzie realizowana przez określone w PROW 2014-2020 wskaźniki produktu i rezultatu. Ewaluacja będzie prowadzona zgodnie z dotychczas zawartym w PROW 2014-2020 planem ewaluacji.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
brak		

Opracowano w Departamencie

Płatności Bezpośrednich

DYREKTOR
DEPARTAMENTU PŁATNOŚCI BEZPOŚREDNICH

Joanna Czajka

Za zgodność pod względem

prawnym i redakcyjnym

Akceptował:

PODSEKRETARZ STANU
Ryszard Zarudki
Ryszard Zarudki

Katwierdził:

MINISTER
Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Krzysztof Jurgiel
Krzysztof Jurgiel

*B. Motawa
31.01.2018r.*